

Protokoll nr 1/2016 från möte med Övervakningskommittén för lokalt ledd utveckling 2014-2020

Tid: Den 10-11 maj

Plats: Scandic Klara, Stockholm

Dagordning: Se bilaga 1

Deltagare: Se bilaga 2

1 Mötets öppnande

Ordförande Stefan Renlund (Näringsdepartementet) förklarar mötet öppnat och hälsar alla välkomna.

2 Godkännande av dagordningen samt information om hur protokoll skrivs från och med nu

Ordföranden informerar om att protokollen fortsättningsvis kommer att skrivas mer som minnesanteckningar till skillnad från tidigare då de har varit väldigt detaljerade.

Inga övriga frågor anmäls.

Beslut

Övervakningskommittén beslutar att godkänna dagordningen.

3 Presentation av deltagarna

Alla deltagare presenterar sig.

4 Inspirationspass – hur är det att jobba i ett leaderområde?

Marion Eckhardt (Lokalt ledd utveckling Halland) berättar om hur det är att jobba som verksamhetsledare i ett leaderområde. Hon lyfter fram att det inte bara är det finansiella genomförandet som är viktigt utan även det praktiska genomförandet. LLU Halland fick startbesked i september 2015, och var med detta en av de första grupperna som fick det, och kunde då behålla en kompetens som redan fanns i området. De LAG som har fått startbesked först nu har i vissa fall inte ens anställt en verksamhetsledare.

Två beslut om att bevilja projekt har tagits i Halland. Ordningen är sådan att på ett möte presenteras projekten och sedan har man möjlighet att ändra och förbättra projektet efter återkoppling från LAG och på nästa möte fattas beslut. Det tar lite längre tid, men de har sett att projekten blir bättre på detta sätt.

Marion lyfte att man har en bra dialog med Jordbruksverket, men känner sig tveksam till vissa delar när det gäller e-ansökan. Det går inte att skriva in det man vill på ett tydligt sätt, och det

vore bra att kunna hänvisa till en bilaga så att det blir tydligare för styrelsen som ska fatta beslut om projekten. En sak som inte var bra under förra programperioden var att regelverk och tolkningar ändrades under tiden vilket drabbade stödmottagarna.

Marion Eckhardt tycker att det fungerar bra att arbeta med fyra fonder och att hela deras strategi är en stor möjlighet nu när alla fyra fonder finns med. Som positivt lyfter Marion Eckhardt fram möjligheten till korsbefruktningar mellan havs- och fiskerifonden och landsbygdsfonden. Hon ser också fram emot att nu få jobba med nya samarbetspartners i de ”nya” fonderna. Hon tycker också att avgränsningarna mellan fonderna är tydliga. När det gäller att jobba med lokalt ledd utveckling inom social- och regionalfonden kommer LLU Halland att försöka vidga sina nätverk för att kunna arbeta bättre med dem så snart de hinner. De har inte riktigt kommit dit ännu.

5 Jordbruksverket informerar

Niclas Purfurst (Jordbruksverket) säger att när det gäller IT-stöden är det bra att vi har en dialog så att vi kan diskutera förbättringar när vi ser problem, så var det även under förra programperioden. På grund av pengabrist har vi varit tvungna att prioritera hårt. Fortuna (projekt som bland annat tar fram IT-systemen) avslutas till sommaren, men det betyder inte att utvecklingen av systemen slutar. Det gäller att välja ut de utvecklingsåtgärder som ger bäst effekt.

Det är viktigt med stabila regelverk. Tyvärr är det så att det kan ske ändring av tolkningar. Oftast beror det på en revision och då måste vi anpassa oss till det. Nu är det nya fonder och där har vi haft god hjälp av kollegor från Tillväxtverket och ESF-rådet, så att vi hamnar rätt från början.

Frågan om vad som händer med de områden som inte blev godkända kom upp. Niclas Purfurst berättar att Jordbruksverket har haft en dialog med grupperna. De kommer inte att kunna jobba på samma sätt som de som prioriterades. Det finns möjligheter att arbeta med projekt, men finansiering för driften av LAG-gruppen är svår att se. Niclas Purfurst informerade också om fondsamordning, se bilaga 3.

6 Samråd och beslut om godkända typer av insatser när det gäller samarbetsprojekt inom socialfonden

Övervakningskommittén behöver samråda och fatta beslut om godkända typer av insatser när det gäller samarbetsprojekt inom socialfonden. Det gäller insatser utanför unionen och dessa samarbeten får utgöra max 3 procent av programbudgeten

Tobias Kreuzpointner (Enheten för lokalt ledd utveckling, Jordbruksverket) presenterar Jordbruksverkets förslag på vilka typer av insatser som ska godkännas när det gäller samarbetsprojekt inom socialfonden, nämligen följande:

- Insatser för stärkt anpassningsförmåga för sysselsatta kvinnor och män på arbetsmarknaden
- Insatser för stärkt anställningsbarhet för kvinnor och män som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden

Det är lämpligt att de godkända insatstyperna motsvarar de särskilda målen i regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling.

Ett exempel på när detta kan vara aktuellt kan vara skapandet av en vandringsled (som medför en sysselsättningsaktivitet) mellan Sverige och Norge. Det kan då uppkomma kostnader som länderna ska dela på.

Reglerna för detta ser olika ut inom de olika programmen. Inom landsbygdsprogrammet framgår det att man får samarbeta med leaderliknande grupper, men det finns ingen procentgräns för hur stor del av programbudgeten som får gå till samarbetsprojekt utanför unionen.

Enskilda LAG kan överskrida 3 procent av sin budget, begränsningen är på programnivå. Vi kommer att återkomma och redovisa dessa ärenden/kostnader så att kommittén är uppdaterade på läget.

Beslut

Övervakningskommittén beslutar att godkänna de föreslagna insatstyperna när det gäller samarbetsprojekt inom socialfonden.

7 Beslut om årsrapport 2015

Anna Lööv (Samordningsenheten, Jordbruksverket) presenterar årsrapporten, se bilaga 4.

Kommissionen meddelar att de har skickat någon kommentar av teknisk karaktär som ännu inte har beaktats. Utvecklingen av IT-systemen diskuteras. Problem med att systemet inte är användarvänligt lyfts. Alla kritiska komponenter kommer att vara på plats i september så att indikatorerna kan följas upp.

Beslut

Övervakningskommittén beslutar att godkänna årsrapporten och ÖK-sekretariatet får mandat att göra de tekniska och redaktionella justeringar som behövs innan rapporten skickas till kommissionen.

8 Kommissionen informerar

Helena Sundblad Schäfer (EU-kommissionen, DG Regio) informerar om två möten som har hållits i Bryssel och Amsterdam, med lite olika teman. I Bryssel resulterade mötet i best practice och utbyte av information mellan städer om att förbättra integrationsarbetet i urbana områden/städer. I Amsterdam diskuterades luftkvalitet i städer, bostäder till priser som vanliga inkomsttagare har råd att bo i och hur man ska kunna tackla radikaliserings av emigranter. På mötet lyftes fram att ESI bör bli mer flexibla för att främja integration.

Sverige ser inga hinder i hur regionalfondsprogrammet är skrivet, utan pengar från ERUF kan användas till integrationsfrågor. Även när det gäller socialfondsprogrammet ser man möjligheter att kunna använda pengar till integrationsprojekt redan med den utformning som programmet har (även om begreppet definitionen på nyanlända krånglar till det lite).

Frank Elholm (EU-kommissionen, DG Regio) informerar om en konferens i Bryssel i början av juni, Smart Cities. Innovationsstrategier med sikte på regionerna ska diskuteras.

Isabel Poli (EU-kommissionen, DG Regio) berättar om Europe in my Region, som är en EU-omfattande informationskampanj med syfte att uppmuntra medborgarna att upptäcka och lära sig mer om EU-finansierade projekt som finns i medborgarnas närhet. Det är fyra olika initiativ på gång: offentliga öppningar, en skattjakt, en fototävling och en bloggkampanj.

Anna Coyet (EU-kommissionen, DG Employment) informerar om det öppna samrådet om den europeiska pelaren för sociala rättigheter som har pågått sedan den 8 mars 2016. Den är en del av kommissionens arbete för en mer rättvis monetär union. Syftet är att anpassa den sociala politiken till dagens utveckling och till mer hållbara ekonomier. Ett första utkast har nu lagts fram och kommissionen vill nu ha synpunkter på detta före årsskiftet. Synpunkter kan lämnas in av individer eller organisationer. Ett slutligt förslag ska läggas fram i slutet av 2017.

Stefan Renlund säger att vi generellt anser att vi har det utrymme som vi behöver för att kunna arbeta på ett bra sätt med integration av nyanlända inom alla programmen. Frågan har lyfts fram tydligare från regeringen i exempelvis beslut riktade till organisationer och myndigheter.

9 Läget med programmet

Tobias Kreuzpointner informerar om läget med programmet. Det finns två olika ansökantyper, steg 1 och steg 2. I steg 1-ansökningar behöver inte fonden specificeras. Inom steg 1 har sammanlagt 296 ansökningar, fördelade på 42 LAG kommit in.

I steg 2-ansökningar har man fastställt vilken fond en ansökan tillhör. Totalt 223 steg 2-ansökningar har kommit in till 36 LAG. Av dessa är:

- 16 inom regionalfonden,
- 3 inom socialfonden,
- 189 inom landsbygdsfonden och
- 14 inom havs- och fiskerifonden

Regional-, landsbygds- samt havs- och fiskerifonden ligger i jämförbara nivåer med tanke på den totala tillgängliga budgeten. Att bara tre ansökningar har kommit in inom socialfonden får tolkas utifrån en längre mobiliseringsfas utifrån att socialfondens individfokus skiljer sig från de andra fonderna.

Ordförande informerar om att en lägesrapport kommer att vara en stående punkt och bli allt fulligare ju längre programmet pågår. Diskussioner om balans mellan fonderna och nyttjandet är viktiga för ÖK att följa. Vi behöver även mer information om finansierade åtgärder och vad som döljer sig bakom siffrorna.

Tobias Kreuzpointner berättar att Sverige ska ha en konferens i december om införandet av leader i Europa, motsvarande den som var förra året i Edinburgh. Dagsfrisk information och vi återkommer när vi vet mer.

Frågor om integration diskuterades. Det lyfts att det är viktigt att man kan få stöd direkt när man kommer hit (redan innan man fått uppehållstillstånd) och hela vägen till individen funnit sin plats på den svenska arbetsmarknaden etc. Stödsystemet är uppbyggt på personnummer, men inom socialfonden finns det stöd som kan ges även om stödmottagarna inte har ett personnummer, detta kommer vi att kunna följa upp senare. Det finns alltså vissa möjligheter till stöd även innan man har ett personnummer.

Det uppmärksammas särskilt att endast tre ansökningar inom socialfonden har kommit in.

Kommissionen undrar om det ska vara fler ansökningsomgångar under året. Tobias Kreuzpointner förklarar att vi inte har omgångar utan att ansökningarna hanteras löpande, men sen har LAG sina styrelsemöten och det är vid dessa tillfällen som projekt prioriteras. Viktigt hur man aktiverar de stödsökande grupperna som Marion Eckhardt var inne på och de områden man inte tidigare arbetat inom kan släpa efter lite i början. Det är viktigt att ha i åtanke att det fortfarande finns områden som håller på att starta upp sin verksamhet, sina kontor och anställa verksamhetsledare.

10 Genomgång av programuppföljning och indikatorplan

Börje Karlsson (Landsbygdsanalysenheten, Jordbruksverket) redovisar hur leaderområden med projekt finansierade med stöd från regionalfonden fördelar sig över Sverige. Tillsammans bildar dessa det geografiska område för vilket indikatorerna 0301, *Sysselsättning i små och medelstora företag (SMF)* och 0306, *SMF med 0-249 anställda per 1 000 invånare*,

medelbefolkning (16-64 år) utgångsvärden och målvärden ska bestämmas. Detta görs genom statistikbearbetningar hos SCB av två register (Företagens ekonomi, Befolkningsregistret). Värdena redovisades och finns i det underlag som skickats ut innan mötet. Vidare redogjordes för övriga indikatorer (åtta stycken), som kommer att mätas för projekt med finansiering kopplad till regionalfonden.

Börje Karlsson redovisar också hur lokala utvecklingsområden med projekt finansierade från socialfonden fördelar sig över Sverige och hur utgångsvärden och målvärden bestämts för indikatorerna *CR04-2.2, Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, fyra veckor efter avslutad åtgärd* och *PSI05-2.1, Anställda, inklusive egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation, fyra veckor efter avslutad åtgärd*. Värdena finns i det underlag som skickats ut inför mötet. Vidare redogjordes för systemet för insamling och sammanställning av statistiska data för projekt med stöd av socialfonden, vilket berör ett 20-tal gemensamma aktivitets- och resultatindikatorer. Beskrivning finns i underlaget som skickats ut innan mötet.

En fråga som kom upp var hur dessa övergripande målvärden stämmer med de målvärden som leaderområdena själva har skrivit i sina strategier. Blir summan av LAGs mål lika med det totala målet? I strategiskrivningsprocessen har vi säkerställt att de obligatoriska indikatorerna finns med på något sätt i de lokala strategierna. LAG fick en tabell med målvärden som de skulle översättas till regional förutsättningar och de fick inte lägga sig under sitt tilldelade värde. Jordbruksverket har inte räknat ihop alla områdets siffra och dubbelkollat att den stämmer exakt, men att det är i samma härad.

Kommissionen pekar på att utmaningen är att kunna säga att enskilda projekt har lett till det totala målet. Det kan ju hända att vi hamnar på målvärdet men att det inte beror på de projekt som har genomförts. Hur ska man kunna isolera och veta att det beror på leaderprojekten? Näringsdepartementet håller med om att det är ett problem eftersom det inte är en isolerad verksamhet, samtidigt vill kommissionen ha uppföljningen såhär. Kommissionen säger vidare att de har konsulterat sin utvärderingsenhet och de har då svarat att Sveriges målvärden är rimliga.

11 Beslut om programändring

Anna Lööv säger att programändringen (som presenterades under punkt 10) behöver göras på grund av att inte alla förhandsvillkor (villkor G7.1 till G7.4) var uppfyllda vid godkännandet av regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling. Sverige behöver komplettera uppföljningsmetoder, system för insamling av data samt utgångsvärden och målvärden. Därför tog Regeringskansliet och Jordbruksverket fram en handlingsplan för att kunna uppfylla alla förhandsvillkoren. Handlingsplanen består av sex steg varav fem nu är avklarade och det sjätte och sista steget ska vara klart i september 2016. Detaljerad information finns i underlag som skickades ut inför mötet.

Helena Sundblad Schäfer informerar om att i september när det sjätte steget är uppfyllt då börjar beslutsprocessen med konsultation med olika DG och sedan kan beslut fattas. Då kommer utgångsvärden och målvärden att integreras i programmet. Det kommer inte märkas på den operativa hanteringen utan det är tekniska åtgärder.

Anna Coyet säger att utgångsvärdet saknas på socialfondsdelarna men finns med på regionalfondsdelarna. Detta måste kompletteras.

Beslut

Övervakningskommittén beslutar att godkänna programändringen.

12 Genomgång av utvärderingsplan och beslut om att godkänna planen

Gustav Helmers (Utvärderingssekreteriatet, Jordbruksverket) presenterar hur verksamheten ser ut för utvärderingar. Utvärderingssekreteriatets huvudsakliga uppgift vad det gäller lokalt ledd utveckling är att hjälpa till att koordinera områden och bistå med annan hjälp i utvärderingsarbetet. Utvärderingsplanerna för de olika programmen har ett liknande utseende eftersom både förvaltningsmyndigheten och utvärderingssekreteriatet har tydliga ansvarsområden inom de fyra programmen. De flesta utvärderingar kan involvera mer än en fond och i nuläget finns inga planer enbart för social- respektive regionalfonden, utan de ingår i bredare utvärderingar.

Frågor om vad som ska utvärderas och hur upplägget på utvärderingen av leadermetoden ser ut ställdes. Gustav Helmers berättar att det är strategin man ska utvärdera och hur leadermetoden används. Måluppfyllnad är en del men det finns även annat. Vi kommer att utvärdera leadermetoden nationellt och samtidigt ska varje LAG utvärdera sin verksamhet. Exakt hur detta ska göras är inte bestämt, utan ska utarbetas tillsammans med leaderområdena. Jordbruksverket tittar på om vi kan ha en gemensam stomme eller gemensamma upphandlingar och kommer att jobba med detta under hösten.

Beslut

Övervakningskommittén beslutar att godkänna utvärderingsplanen.

13 Redovisning av rapport om förenklingar och förenklingsarbete

Gustav Helmers ger en kort presentation om rapporten ”Vad behöver förenklas”. Rapporten som är gjord av SWECO Strategy tar upp på vilket sätt de stödsökande upplever att det är svårt att söka och få stöd från landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet 2007-2013. Betoningen var på de delar som bör anses mest relevanta för lokalt ledd utveckling. Det var även en kort diskussion om de höga ambitionerna om schabloner som utpekades som positivt i utvärderingen, men som senare inte godkändes av kommissionen. Däremot finns numera enhetskostnader för traktamente och mat.

Rapportens slutsatser har gett upphov till förslag till åtgärder. Lööv presenterar exempel på regelförenklingar som Jordbruksverket arbetar vidare med utifrån resultaten i rapporten:

- Klumpsommor
- Uppföljning/utvärdering av ALF (system för e-ansökan)
- Arbeta för att minska mängden nödvändiga kompletteringar
- Uppföljning handläggningstider
- Förbättra information till nationella projektägare i ett tidigt skede
- Lyfta vikten av regelförenkling i fondsamverkansgruppens arbetsgrupp *Gemensam tolkning*
- Insamling av förenklingsförslag från alla avdelningar till det verksövergripande förenklingsarbetet

14 Information från utvärderare om fondgemensam utvärdering av genomförandeorganisationerna inom ESI-fonderna

Ingrid Rydell (Strategirådet) och Mats Kullander (Oxford research) informerar om den fondgemensamma utvärderingen av genomförandeorganisationerna inom ESI-fonderna och de håller därefter en miniworkshop med ledamöterna bland annat om ÖK:s roll i genomförandet.

Inledning om utvärderingsuppdraget

Utvärderingen är ett verktyg för att höja kvaliteten på programmets utformning, samordning och genomförande. Utvärderingen är också formativ (dvs. den är med och formar genomförandeorganisationerna) och bidrar till:

- effektivt genomförande, med avseende på styrning och organisering
- hög måluppfyllelse med sikte på EU 2020
- lärande och utveckling för programmets centrala intressenter

Utvärderingen analyserar förändringsteorier och implementeringsstrategier i respektive fond, men också för den fondöverskridande samverkan som sker. LLU är både en illustration av hur fondsamverkan fungerar samt en fond i sig själv. Utvärderingen kommer att fördjupa sig i LLU under hösten 2016.

Övervakningskommittén är värdefull både som informant och som mottagare av utvärdering.

Vilken roll spelar olika aktörer i genomförandet? (interaktivt pass)

ÖK-ledamöterna fick diskutera i mindre grupper hur de ser på å ena sidan ÖK:s roll i genomförandet, å andra sidan övriga aktörers roll. Vad gäller ÖK lyfter deltagarna att de ser en aktiv roll för Övervakningskommittén, till exempel genom att löpande följa LLU:s utveckling och vid behov fatta beslut om ändringar av programmet. För att fylla en sådan roll krävs två saker:

- 1) Att ledamöterna å ena sidan använder sina organisationer som känselspröt runt om i landet för att fånga upp erfarenheter om LLU, och att ledamöterna därefter, under mötena, känner att de representerar LLU:s intressen som helhet, inte enbart den organisation de representerar.
- 2) Att ÖK ges användbara underlag i god tid före möten så att ÖK kan fungera som en aktiv organ som övervakar genomförandet från ett övergripande perspektiv.

Även övriga aktörer diskuterades:

- EU: Övervakar, utvärderar, revisionsorgan.
- Regeringskansliet: Viktig roll som ordförande i ÖK, för att säkerställa att ÖK inte enbart blir ett forum för envägskommunikation.
- Landsbygdsnätverket: Underlätta samarbete mellan LAG samt internationellt.
- Förvaltande myndighet: Tillämpa och tolka regelverket för att på i så hög grad som möjligt bidra till programmets genomförande
- ÖK-sekretariatet: Stötta och hjälpa genom att sprida kunskap
- Kommuner/regioner/länsstyrelse: Lokal/regional motor och medfinansier.
- LAG: Det dagliga genomförandet, prioritera, fatta beslut, ansvara för målen på lokal nivå.
- Leaderkontor: Verkställer LAG:s beslut och har kontakt med projektledare. Informerar, coachar och stöttar sökande.

Styrkor och svagheter i genomförandet? (interaktivt pass)

ÖK-ledamöterna fick diskutera i mindre grupper hur de ser på styrkor och svagheter i genomförandet av LLU.

Styrkor:

- Genomförandet bygger på gjorda erfarenheter från tidigare programperioder. Många Leaderområden har lång erfarenhet.
- Landsbygdsnätverket fungerar som samlande part på nationell nivå.
- LLU innebär att man kan använda resurser från fyra olika fonder.
- Aktörer har numera bara en beslutsmyndighet (Jordbruksverket), istället för 21 länsstyrelser.
- Kännedomen om LLU har ökat.
- Att det finns medel!

Svagheter:

- Osäkerhet kring beslutsprocesser och tid mellan ansökan och beslut.
- ESF-rådet och Tillväxtverket har en otydlig roll i genomförandet.
- Försök till förenklingar har inte gett önskat resultat.
- IT-system ej kundvänligt
- Någon lyfte att det kan vara svårt att få rätt folk att sitta i LAG (pga. att man inte vet om LAG-ansökan skulle gå igenom).
- Svag kommunikation (hittills) mellan LUS och ÖK.

Stefan Renlund avslutar med att informera om planerna att sätta samman en mindre grupp med Näringsdepartementet och ÖK-sekretariatet för att komma fram till vilka underlag och vilket upplägg ÖK-mötena behöver för att kommittén ska kunna göra ett bra jobb.

15 Landsbygdsnätverket informerar

Beata Allen (Landsbygdsnätverket) redogör för hur landsbygdsnätverket är organiserat och de verksamheter som pågår. Landsbygdsnätverket har i dag 84 medlemsorganisationer, 50 av dessa organisationer är aktiva i olika arbetsgrupper. Nätverket bygger på medlemmarnas initiativ och det är medlemmarna som gör att nätverket blir en kraft för landsbygdens utveckling.

Landsbygdsnätverkets övergripande mål styrs ytterst av rådsförordningen. Genom att utbyta erfarenheter, sprida information, fördjupa kontakter, samarbeta, analysera lärande exempel och utveckla metoder leder det till att de organisationer och myndigheter som finns i nätverket blir mer kunniga och handlingskraftiga. Det i sin tur gör att de kan underlätta för sina medlemmar och målgrupper att skapa god landsbygdsutveckling.

Alla länder som är medlemmar i EU och har ett landsbygdsprogram ska ha ett landsbygdsnätverk. Förutom att vara en del av landsbygdsprogrammet är det svenska landsbygdsnätverket även en del av havs- och fiskeriprogrammet och programmet för lokalt ledd utveckling. Det svenska landsbygdsnätverket ingår i fyra europeiska nätverk, ENRD Contact Point, EIP-Agri Service Point, Evaluation helpdesk och FARNET.

Landsbygdsnätverkets verksamhet styrs av en styrgrupp som består av 15 företrädare för nätverkets medlemsorganisationer och Jordbruksverket har ordförandeposten.

Landsbygdsnätverkets verksamhet genomförs till stor del av ett antal tematiska arbetsgrupper. De grupper som är prioriterade och beslutade av styrgruppen att nu arbeta är; *Integration, Unga, Gröna näringar, Service i landsbygder* och *Naturturism*. I varje arbetsgrupp finns en person som representerar lokalt ledd utveckling i syfte att förstärka kunskapen om och engagemanget i genomförandet av lokalt ledd utveckling. Dessutom har både länsstyrelserna och Jordbruksverket fasta platser i varje arbetsgrupp.

I landsbygdsnätverket finns också *Samordningsgruppen för lokalt ledd utveckling genom leadermetoden*. Även nätverksarbetet runt innovationssatsningen EIP-Agri är en del av nätverkets verksamhet. Samordningsgruppen för lokalt ledd utveckling finns för att på ett övergripande plan skapa erfarenhetsutbyten, lärande mellan alla leaderområden, andra nationella aktörer och mellan de olika fonderna. Till skillnad från Övervakningskommittén som ska följa och styra genomförandet av programmen ska samordningsgruppen samla och sprida information och kunskap om genomförandet av programmen.

För att sprida resultat, kunskap, erfarenheter använder sig landsbygdsnätverket av en rad kanaler. Dessa kanaler är bland annat; nyhetsbrev, webbplats, sociala medier, kampanjer, filmer, rapporter, träffar, tankesmedjor, ullbaggar och kartläggningar.

Läs mer om Landsbygdsnätverket på www.landsbygdsnätverket.se.

Stefan Renlund berättar att även regeringen tittar på nätverkets jobb och vilka frågor som diskuteras, för att se vad som är på gång och vad man kan göra och hitta bra exempel. Exempelvis området naturturism är nu uppe på den politiska agendan.

16 Utbildningspass

Ulrika Holmgren (Enheten för lokalt ledd utveckling) och Anna Lööv håller en grundläggande utbildning i lokalt ledd utveckling. Följande delar går igenom regelverk, leadermetoden, budget, urvalskriterier, en ansökans väg genom systemen, vilka stöd kan sökas och hur Jordbruksverkets roll ser ut, se bilaga 5.

En fråga som kom upp var om Havs- och vattenmyndighetens anslag kan användas som övrigt offentligt stöd i programmet? Svaret är att dessa pengar kan användas som övrigt offentligt stöd.

Önskemål som kom upp var att handläggningstider kontinuerligt ska redovisas på våra möten. Både handläggningstiden på LAG-kontoren och på Jordbruksverket. Man vill också se statistiken nerbruten på olika områden.

17 Kommunikationsinsatser

Ulrika Holmgren informerar om Jordbruksverkets kommunikationsinsatser under 2016 inom lokalt ledd utveckling med särskilt fokus på ERUF och ESF samt flerfondshantering, se bilaga 6.

18 Näringsdepartementet informerar

Linda Broström (Näringsdepartementet) tar upp tre punkter:

Livsmedelsstrategin är i slutfasen av diskussioner inom regeringskansliet. Ambitionen är att fatta beslut innan sommaren om en proposition som ska behandlas av riksdagen under hösten.

Landsbygdsutredningens delbetänkande blev klart för några veckor sedan och finns på regeringen hemsida. Slutbetänkandet kommer efter årsskiftet. En representant från kommittén kommer att delta på nätverksträffen (som har nämnts tidigare).

Arbetet inför *nästa programperiod* inför CAP post 2020 är igång. En departementsskrivelse om detta kommer i höst. Kollegor åker till Paris i början av nästa vecka för att stämma av med andra MS.

19 Datum för nästa möte

Nästa möte är den 18 oktober i Stockholm.

En diskussion uppstod om var någonstans mötena ska hållas, i Stockholm eller på landsbygden. För- och nackdelar för båda alternativen nämndes. Ordförande menade att tanken är att vi ska ha möten både i Stockholm och på landsbygden. Vi ska vara på landsbygden och besöka projekt, men än så länge har de inte kommit igång.

20 Övriga frågor

Ordföranden vill att vi ska forma mötena tillsammans. Vad ska vara stående punkter, hur ska vi skapa förutsättningar för diskussioner? Det är viktigt att det inte blir statiska redovisningar utan levande diskussioner kring materialet. Ordföranden återkommer till hur vi ska forma mötena tillsammans.

21 Mötets avslutande

Ordföranden tackar alla ledamöter, föredragshållare och ÖK-sekretariatet för gott arbete och ett bra möte. En stark vilja från ÖK att ha en aktiv roll i programgenomförandet har noterats.

Stefan Renlund

Ordförande

Christine Bergh

Övervakningskommitténs sekretariat

Bilagor

Bilaga 1 Dagordning

Bilaga 2 Deltagare

Bilaga 3 Presentation fondsamverkan

Bilaga 4 Presentation årsrapport 2015

Bilaga 5 Grundläggande utbildning om lokalt ledd utveckling

Bilaga 6 Kommunikationsaktiviteter